

STRATEGIA EBD (EVIDENCE-BASED DENTISTRY)

POLSKIEJ AKADEMII STOMATOLOGII DZIECIĘCEJ

1. Definicja i filozofia

Polska Akademia Stomatologii Dziecięcej (PASD) przyjmuje **Evidence-Based Dentistry (EBD)** jako jedyny obowiązujący paradygmat w tworzeniu wytycznych, materiałów edukacyjnych oraz rekomendacji klinicznych.

PASD definiuje EBD zgodnie z definicją *American Dental Association* i *World Dental Federation* jako proces decyzyjny integrujący trzy równoważne filary:

1. **Najlepsze dostępne dowody naukowe** (Analiza literatury).
2. **Umiejętności i doświadczenie kliniczne lekarza** (Ekspertyza).
3. **Potrzeby i preferencje pacjenta** (w przypadku PASD: dziecka i jego opiekunów prawnych).

2. Hierarchia dowodów w PASD

W procesie tworzenia *Zaleceń Klinicznych*, *Sylabusów* oraz weryfikacji artykułów członkowskich, PASD stosuje następującą gradację wiarygodności źródeł (tzw. Piramida Ewidencji):

1. **Poziom Złoty (Najwyższy):** Przeglądy systematyczne (Systematic Reviews), metaanalizy oraz oficjalne wytyczne uznanych towarzystw międzynarodowych (IADT, EAPD, AAPD). Są one nadrzędnym źródłem dla standardów PASD.
2. **Poziom Srebrny:** Randomizowane badania kliniczne (RCT) oraz dobrze zaprojektowane badania kohortowe.
3. **Poziom Brązowy:** Badania kliniczno-kontrolne, opisy serii przypadków.
4. **Poziom Ekspercki:** Opinie ekspertów, raporty komitetów redakcyjnych.
  - o **Zastrzeżenie:** Opinia eksperta (np. Członka Rady Naukowej PASD) jest kluczowa w sytuacjach klinicznych, dla których brakuje jednoznacznych badań naukowych, jednak nigdy nie może stać w sprzeczności z dowodami z poziomów 1-3.

3. Zasady implementacji EBD w serwisie PASD

A. Publikacje i artykuły

Każdy materiał o charakterze medycznym publikowany w serwisie PASD musi spełniać kryterium weryfikowalności:

- Autorzy (Członkowie PASD) mają obowiązek odróżniać fakty naukowe od własnych opinii.
- W przypadku stawiania tez dotyczących skuteczności leczenia, wymagane jest podanie źródła bibliograficznego (preferowane z ostatnich 5-10 lat).
- Promowanie metod "alternatywnych", które nie mają oparcia w fizjologii, patofizjologii lub badaniach klinicznych, jest zabronione.

B. Wytyczne dla partnerów komercyjnych

Produkty i technologie promowane w serwisie PASD przez Partnerów są oceniane przez pryzmat EBD.

- Nie akceptujemy marketingu opartego na pseudonauce.
- Opis działania produktu (np. pasty, materiału wypełnieniowego) musi mieć pokrycie w badaniach (in vitro lub in vivo).

C. Rola Rady Naukowej

Rada Naukowa PASD (Członkowie Założyciele) pełni rolę "filtra EBD". W sytuacjach spornych lub w przypadku pojawienia się nowych, przełomowych badań zmieniających dotychczasowe standardy, Rada ma prawo i obowiązek zaktualizować oficjalne stanowisko Akademii.

4. EBD w Praktyce Klinicznej (Dla Członków)

Bycie członkiem PASD oznacza zobowiązanie do praktykowania stomatologii opartej na faktach. Oznacza to:

1. **ciągłą aktualizację wiedzy:** To, co było standardem 10 lat temu, dziś może być błędem (np. ewolucja poglądów na leczenie miazgi w zębach mlecznych).
2. **Krytyczne myślenie:** Umiejętność oceny wiarygodności szkoleń, artykułów i reklam produktów stomatologicznych.
3. **Informowanie pacjenta:** Przedstawianie rodzicom planu leczenia opartego na rokowaniach wynikających z badań, a nie tylko na intuicji.

Mariusz Kulewicz
Agnieszka Het Adamiak
Anna Pawlikiewicz